

Surteskolan (F-6) Likabehandlingsplan

Handlingsplan mot diskriminering
och annan kränkande behandling

Läsåret 2016-17

Innehåll

Surteskolans vision och policy	2
Arbetet på Surteskolan skall i alla lägen präglas av tre nyckelområden: <i>Trygghet</i> och <i>Studier</i> ger goda <i>Resultat</i>	2
Att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter	2
Att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	3
Att upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	4
Att utreda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	4
Handlingsplan för läsåret 2016/2017	5
Sammanfattning	6
Uppföljning och utvärdering	6
Information, frågor eller anmälan kan göras till:	7
Definitioner	10
Indirekt diskriminering:	10
Styrdokument	11
Skollagen 2010:800 talar om att alla former av kränkande behandling aktivt ska motverkas. 11	
Trivsel- och Ordningsregler på Surteskolan läsåret 2015-16	13
Laghänvisningar	14

Surteskolans vision och policy

På Surteskolan strävar vi efter en god arbetsmiljö med ett varmt och öppet klimat, där både elever och personal känner sig trygga i en utvecklande miljö som är både trygg och utmanande. Vi ska erbjuda en varierad lärmiljö där vi utmanar både de som har svårt att nå målen och de som behöver utmanas att komma längre. Vårt arbete ska syfta till att utveckla motiverade elever och lust att lära mer.

Arbetet på Surteskolan skall i alla lägen präglas av tre nyckelområden:

Trygghet och Studiero ger goda Resultat.

Alla har rätt att bli behandlade som individer på lika villkor och varje individ skall bli sedd, hörd, respekterad och delaktig. Surteskolan ska präglas av att man ser olikheter som en tillgång och ett aktivt arbete mot diskriminering och annan kränkande behandling ska genomsyra verksamheten.

Surteskolan tar bestämt avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling (bilaga 1). Denna plan ska utarbetas i samverkan mellan elever, föräldrar och personal. Skolans verksamhet regleras av lagar och läroplaner (bilaga 2). I dessa beskrivs den värdegrund som skolan ska vila på. På Surteskolan har vi tillsammans arbetat fram ett dokument som beskriver den värdegrund vår verksamhet vilar på (bilaga 4).

Att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter

Vi tror att när barn möts med respekt, visar de också andra respekt. Eleverna har rätt att bli bemötta på ett vänligt sätt av andra barn och vuxna, och vi lägger stor vikt vid att främja detta. Det är viktigt för oss att personalen i den dagliga verksamheten, förmedlar verksamhetens värdegrund i alla möten med barnen/eleverna. Vi strävar också efter ett arbetssätt och en organisation som inte diskriminerar, kränker eller stänger någon ute.

Med gemenskap och en samhörighetskänsla vill vi skapa grunden för en trivsamt skolmiljö. Därför arbetar vi t.ex. med:

- barnrättsveckan och barnkonventionen
- fadderaktiviteter
- aktion julklappen
- temakvällar
- rastvärdsschema
- trivsel- och ordningsregler som revideras varje läsårsstart
- medinflytande/ansvar utifrån ålder och mognad

- åldersblandade tvärgrupper och elevens val
- individuella utvecklingsplaner
- gemensamma samlingar, t.ex. allsång, skolavslutningar och talanguppvisning
- friluftsdagar t.ex. skridskoåkning, bad, paddling och höst-/vårvandring
- gott samarbete mellan olika yrkesgrupper och andra myndigheter
- kompetensutveckling för personalen (ex. handledning, fortbildning, medarbetarsamtal)
- en aktiv och tydlig huvudman på skolan

Att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Det förebyggande arbetet bygger på ett gemensamt ansvar. All personal och alla elever samt föräldrar skall känna till handlingsplanen mot kränkande behandling. I början av terminen tas den upp med eleverna och föräldrarna informeras vid föräldramötet. Likabehandlingsplanen finns på kommunen och skolans hemsida och i varje klassrum ska det finnas ett exemplar av planen. Pedagogerna ansvarar för att man i varje klass samtalar om den gemensamma värdegrunden och vad likabehandlingsplanen innebär konkret.

Basen för det förebyggande arbetet sker i mötet mellan barn och vuxna. De vuxnas närvaro är viktig på platser som elever upplever som mer utsatta, t.ex. rasterna, korridorerna och i bamba.

Elevernas delaktighet och inflytande stärks via:

- klassråd
- elevråd som inkluderar mat- och miljöfrågor
- utvecklingssamtal (i vissa klasser elevledda)
- digitala plattformar såsom klassblogg
- ett arbetsklimat som tydligt bjuder in eleven till delaktighet

Samarbetet med föräldrar och mellan föräldrar sker via:

- utvecklingssamtal
- föräldramöten
- Skolråd
- Temakvällar som t.ex. Vernissage och Fritidshemmensdag
- digitala plattformar och direktkontakt

Surteskolan trygghetsgrupp utses av rektor och arbetar med likabehandlingsfrågor. Trygghetsgruppens uppgift är att följa kunskapsutvecklingen inom området, samt ge information och öka medvetenheten hos barn, föräldrar och personal. Vid upprepade kränkningar samverkar trygghetsgruppen med rektorn för att finna lämpliga åtgärder. Rektor tillsammans med trygghetsgruppen ansvarar för att årligen kartlägga hur eleverna trivs på skolan, och förser klasslärarna med det material som behövs.

På skolan finns ett elevhälsoteam som träffas kontinuerligt. Elevhälsoteamet arbetar främst med elever i behov av särskilt stöd och målsättningen är att arbeta mer förebyggande. De förs en dialog mellan personal och elevhälsa för att kunna möta alla elever efter deras förutsättningar. Vårdnadshavare kallas till elevkonferens för att delges arbetet kring barnet.

Om en elev har varit utsatt för en kränkning har vi olika åtgärder och uppföljningar för att förhindra framtida kränkningar beroende på situation och behov hos både offer och förövare. Dessa åtgärder dokumenteras i t.ex. handlingsplaner och/eller kränkingsanmälningar och ska utvärderas skriftligen.

Åtgärder grundas på vad som skett i det enskilda fallet och som regel riktas dessa till såväl den elev som har blivit utsatt, och den som diskriminerat, trakasserat/och eller kränkt någon. På ett tidigt stadium involveras föräldrarna i detta arbete och en dialog förs med dem. Det är allas ansvar att förhindra att det händer igen men det är rektors ansvar att tillse att utvärdering av åtgärderna sker.

Åtgärder på individnivå syftar till att avhjälpa både akuta situationer och att skapa mer långsiktiga lösningar. Dessa åtgärder kan bestå av t.ex. stödsamtal och seriesamtal.

Utifrån de enskilda fallen ska alltid överväganden göras om åtgärder också bör vidtas i syfte att förändra förhållandena på grupp- och organisationsnivå.

Att upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

- För att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling i skola används följande arbetssätt:
- Vuxna är närvarande bland barnen
- Alla vuxna har fokus på att se, höra och bryta tendenser till alla typer av kränkningar
- Flera vuxna från olika yrkesgrupper finns ute på raster enligt ett rastvärdsschema
- Hälsosamtal med skolsköterskan
- Elevsamtal med elevhälsopersonal
- Tydlig information till elever och föräldrar om vem de kan vända sig till med sin oro
- Utvecklingssamtal varje termin
- Trivselenkäter och skolkartläggning
- God och tät kommunikation och tillit mellan personal och föräldrar

Att utreda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

När vi på Surteskolan får kännedom om en kränkning ska upptäckaren agera omedelbart och tydligt markera det oacceptabla beteendet. Klassföreståndaren informeras sedan och ansvarar för utredningen där samtliga får komma till tals. Utredningen sker alltid med största möjliga hänsyn till den utsatte och övriga inblandade. Rektor och vårdnadshavare ska alltid kontaktas om misstanke om kränkning föreligger.

Utredningen ska allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den som utövat kränkningen. Efter bedömning av händelsens art, samt barnets ålder och mognad informeras vårdnadshavaren/na snarast av utredaren. Utredningen dokumenteras på bifogad blankett ”Handläggning av ärenden rörande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling”. Detta skall göras skyndsamt.

Om en elev fortsätter att kränka en annan elev ska klassföreståndaren kalla vårdnadshavarna på möte för en gemensam gränssättning. I nästa steg kan rektorn kalla till möte och tillsammans med vårdnadshavare diskutera vilka insatser som behövs för att eleven ska kunna förändra sitt beteende. Tid för återkoppling bokas in på mötet om inte förändring sker. Om åtgärderna inte får önskad effekt kan rektor vidta vidare åtgärder med stöd av skollagen. (Se bilaga 2, 3 och 4)

Vid varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till Socialtjänsten (IFO), Polis eller BUP skall göras. Rektor ansvarar för kontakten med övriga aktörer.

Om personal har kränkt en elev ansvarar skolans rektor för utredningen. Rektorn ser till att eleven får omedelbart stöd och vårdnadshavarna kontaktas. Eleven erbjuds stöd från elevhälsan. En vuxen som gör sig skyldig till tjänstefel handhas av skolledningen tillsammans med personalavdelningen och förvaltningsledningen. Den berördes fackombud informeras om det anses befogat och rektorn överväger om en anmälan till polis eller annan myndighet skall göras. Om rektorn är den som kränker en elev ansvarar rektorns chef (Verksamhetschef för skola i Ale kommun) för utredningen.

Handlingsplan för läsåret 2016/2017

problemområde	åtgärd	Tidsplan	ansvarig	Uppföljning
Fotbollsplanen upplevs av några få elever som en otrygg plats	-Fortsatt hög vuxennärvaro. Spel får ske när vuxen är närvarande. -En vuxen övervakar/styr hur lag delas upp. -Rastvärdsschemat fortsätter att omfatta fler personalgrupper.	Pågående	Rektor och all personal	Löpande under läsåret
Toaletter upplevs av några som obehagliga eftersom det finns	Kontakt tas med elevråd och	Oktober 2016	Rektor	Löpande under läsåret

risk att någon öppnar utifrån.	vaktmästare för förslag till åtgärd.			

Underlaget för handlingsplanen består av:

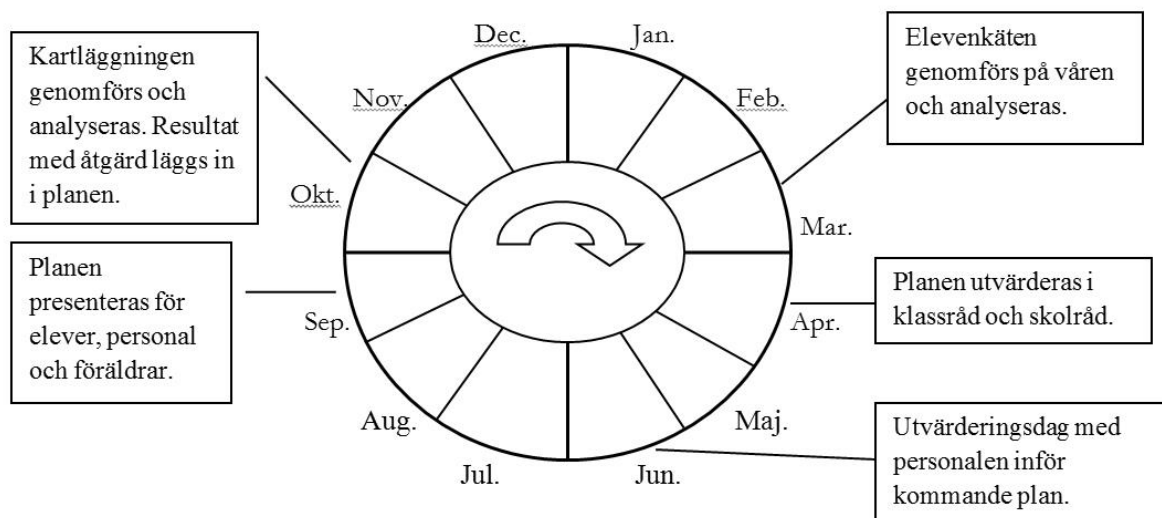
- Elevenkäten TOTIS och GR-enkäten som genomförs på vårterminen med syfte att ta reda på elevernas uppfattning om trygghet, trivsel och upplevelse av respekt och acceptans på skolan. Delaktiga är även över tid Skol- och elevråd. Resultat analyseras först av trygghetsgruppen och sedan hanteras diskussion/analys/åtgärd med övrig skolpersonal på olika träffar/möten.
- Inom-/utomhuskartläggningen genomförs under höstterminen och alla elever kan markera var man känner sig trygg/otrygg på en karta. I yngre åldrar sker detta i nära samarbete med vuxenstöd. Resultatet diskuteras sedan i klassen. Diskussioner sammanställs och överlämnas till trygghetsgruppen, som presenterar resultatet för övrig personal för fortsatt arbete.

Sammanfattning

En klar majoritet av eleverna på Surteskolan känner sig trygga, delaktiga och vill fortsätta påverka sin skolmiljö. Vi vill på Surteskolan fortsätta att utveckla det klimatet.

Uppföljning och utvärdering

Denna plan ska vara ett aktivt redskap under hela läsåret och ge stöd i arbetet mot diskriminering och kränkningar. Därför kan uppdateringar ske efter hand. Nedan finns ett årshjul över några viktiga delmoment under läsåret.

Detta dokument upprättades 2016-xx-xx. Rektorn ansvarar för att en ny plan upprättas varje läsår. Följande arbete ska vara genomfört:

- All personal läser och utvärderar planen vid vårterminens slut. Hänsyn tas till skolrådets och klassrådets utvärderingar.
- Arbetslagen diskuterar det gångna årets arbete och föreslår förändringar.
- Rektor ansvarar för att föräldrarna i skolrådet få möjlighet att ge synpunkter på planen och arbetet på skolan.
- I början på höstterminen presenteras Likabehandlingsplanen för alla elever och personal.
- Det är klasslärarens ansvar att eleverna får kunskap om likabehandlingsplanen och skolans ordningsregler och möjlighet ges till delaktighet utifrån ålder och mognad. Detta sker i början av höstterminen och planen presenteras även på höstterminens föräldramöte.

Information, frågor eller anmälan kan göras till:

Rektor: Cecilia Kalin, tel: 0303-330 150, 0704-320150 alt. e-post: cecilia.kalin@ale.se

Det går också bra att kontakta övrig personal, t.ex. någon i elevhälsan. Kontaktuppgifter finns på Surteskolans hemsida på www.ale.se

Om du inte får den hjälp du önskar, kan du vända dig till Barn- och elevombudet på skolverket, tel: 08 52733200, e-post beo@skolverket.se

Definitioner

Diskriminering:

De sju diskrimineringsgrunderna är enligt diskrimineringslagen: kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion/trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och ålder.

Direkt diskriminering:

En elev missgynnas genom särbehandling. Koppling ska finnas till någon av de ovanstående diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering:

En elev missgynnas genom att till synes neutrala regler, strukturer eller arbetssätt tillämpas så att det får en diskriminerande effekt i praktiken.

Trakasserier:

Trakasserier är en behandling som kränker ett barns värdighet och som har koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling:

Alla kränkningar är inte diskriminering eller trakasserier med utgångspunkt från diskrimineringsgrunderna. För att täcka alla former av kränkningar finns i skollagen ett förbud mot kränkande behandling. Det finns olika former av kränkningar.

verbala (t.ex. att bli hotad, retad eller kallad fula ord och könsord.)

fysiska (t.ex. att utsätta någon för slag och knuffar eller ha sönder annans ägodel)

psykosociala (t.ex. att utsätta någon för utfrysning, ryktesspridning)

text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, SMS och MMS)

En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande dvs. mobbning. Mobbning innebär att det finns en viss obalans i maktstrukturen. Det innebär att det inte är mobbning när det är fråga om en konflikt mellan två personer med ungefär samma fysiska eller psykiska styrka.

Mobbing/mobbning:

Mobbning kallas kränkningar som skett systematiskt och över tid. Det finns ingen uttalad skillnad i åtgärd mellan kränkning eller mobbning utan det är rektor tillsammans med klassföreståndare/mentor som avgör påföljd vid kränkning/mobbning.

Repressalier:

Om en elev har anmält någon ansvarig person för kränkande behandling eller medverkat i en utredning så får eleven inte bestraffas som en följd av detta.

Styrdokument

Arbetet som skolan ska driva mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling regleras av lagstiftningen i skollagen, diskrimineringslagen och läroplanen (Lgr 11).

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering av elever på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning samt ålder. Lagen säger också att skolan måste arbeta förebyggande för att diskriminering inte ska uppstå.

Skollagen 2010:800 talar om att alla former av kränkande behandling aktivt ska motverkas.

6 kap. reglerar skolans skyldigheter att åtgärda kränkande behandling.

5 § Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § Avser den skyldighet som personal och rektor har att anmäla till vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Personal inom skolan anmäler till rektorn och rektorn till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

11 § Ett barn eller en elev får inte utsättas för repressalier på grund av att denne har medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

I Lgr 11 står det om skolans grundläggande värden och främjandet av förståelse och medmänsklighet. Skolan ska motverka tendenser till diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Ingen ska utsättas för det i skolan. Det är skolans uppgift att bemöta främlingsfientlighet och intolerans med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Trivsel- och Ordningsregler på Surteskolan läsåret 2015-16

På varje skola ska det finnas regler som syftar till att skapa arbetsro och trivsel i skolan. Surteskolan är en arbetsplats för elever och vuxna och vår uppgift är att tillsammans skapa en miljö för lärande och vara en plats där man kan känna sig trygg.

Ordningsregler har vi för att det skall vara lätt att veta vad man får, och inte får göra, och vad som kan hända om man inte följer reglerna.

Dessa ordningsregler skall uppdateras varje år och tas upp i klass-, elev- och skolråd där möjlighet ges att medverka till utformning av innehållet. Ansvarig för ordningsreglerna är alltid rektorn enligt Skollagen 5 kap 5§.

På Surteskolan kan du förvänta dig att vuxna ska:

- Komma i tid till skolan och passa tider under skoldagen.
- Bemöta elever och andra vuxna med respektfull attityd.
- Lyssna på, och bry sig om alla elever.
- Ingripa mot alla former av kränkningar.
- Se till att alla elever får en så lugn, lärande och trygg arbetsmiljö som möjligt.

Vi förväntar oss att elever på Surteskolan ska:

- Komma i tid till skolan och passa tider under skoldagen.
- Vara utomhus på skolgården under rasterna.
- Arbeta på lektionerna
- Bidra till att det är lugn och ro så alla kan ha en bra arbetsmiljö.
- Vara trevliga och snälla mot varandra utan kränkningar, svordomar och könsord.
- Känna till, och följa regeln om att det är absolut förbjudet att knuffa, hota eller slå någon, även om man är arg.
- Säga till en vuxen om du eller någon annan behöver hjälp.
- Vara rädd om dina egna, andras och skolans saker. Tar man med sig saker hemifrån så ansvarar inte skolan för dessa.
- Ta av sig mössor, kepsar och luvor i bamba. Övrig tid avgör ansvarig lärare vad som gäller.
- Parkera cykel och kickboards i cykelstället eller vid stängslet. På basketplan får man åka skateboard, inlines och kickboard, om man har hjälm på huvudet.
- Känna till, och följa regeln om att snöbollskastning bara får ske bakom bamba och Borgen. Mulning är alltid förbjudet.

Av vårdnadshavare förväntar vi oss:

- Du/ni tar ansvar för att eleven kommer i tid på morgonen och är mätt och utvilad.
- Du/ni meddelar skolan om du märker att ditt barn råkat illa ut i skolan och att du meddelar oss om ditt barn gjort någon annan illa.

- Du/ni meddelar skolan varje dag när barnet är sjukt.
- Du/ni ansöker om ledighet vid planerad frånvaro under terminen utöver lov.
- Du/ni tar del i den information som skolan delger via t.ex. Unikum, hemsidor, brev och mail.

Särskilt förtydligande av regelverk kring elevers mobil- och dataanvändande på skol- och fritidstid.

- Vi har inga mobiltelefoner påslagna eller framme på lektioner om inte ansvarig lärare tillåtit något annat. I bamba har vi aldrig mobiler framme eller påslagna.
- Ingen tar kort, filmar eller gör ljudupptagningar utan tillåtelse av lärare.
- Bryter elever mot någon av dessa mobil- och dataregler så får läraren direkt ta hand om mobilen eller datorn. Antingen lämnas den tillbaka vid lektionens slut, vid skoldagens slut eller så får vårdnadshavare komma till skolan för samtal och hämta mobilen eller datorn. Det är alltid läraren/rektorn som bestämmer vad som skall gälla.

Vad kan hända när en elev bryter mot regler?

1. Först får man en tillsägelse. Ibland blir det några tillsägelser/påminnelser beroende på vilken regel som bryts.
2. Upprepas händelserna på ett sådant sätt att det av skolan betraktas som allvarligt, blir det samtal med rektorn som också kan underrätta vårdnadshavare.
3. Fortsätter beteendet kallas vårdnadshavare till skolan för samtal med rektor. Annan personal på skolan, som t.ex. kurator eller skolsköterska, kan medverka vid sådant möte.
4. Skollagens åtgärdstrappa (se nedan under laghänvisningar) används för skarpare åtgärder när så behövs.

Givetvis kan t.ex. steg 3 och 4 användas omedelbart, om det anses nödvändigt.

Utöver olika typer av samtal kan skolan besluta om åtgärder som direkt påverkar elevens vardag. Åtgärderna kan handla om enstaka tillfällen och/eller gälla över tid. Det är skolan (rektor) som beslutar om vilken åtgärd som är aktuell. För utvisning ur klassrum eller kvarsittning kan undervisande lärare ensam fatta beslut. Rektor skall när sådant beslut fattats underrättas om att åtgärd är beslutad. De olika typer av åtgärder som kan komma i fråga beskrivs i Åtgärdstrappan, se nedan under laghänvisningar.

Laghänvisningar

Ordningsregler

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler (2010:800, 5 kap 5§).

Åtgärdstrappan

Åtgärdstrappan har sex steg och kan användas av skolan vid händelser som betraktas som grövre eller mycket allvarliga, och är reglerad i skollagen (2010:800, 5 kap 7-23§).

De åtgärder som vid upprepade grövre/allvarliga händelser kan komma ifråga är:

1. Utvisning ur undervisningslokalen
2. Kvarsittning och/eller försittning (som kvarsittning fast innan skoldagens början)
3. Skriftlig varning
4. Tillfällig omplacering (inom skolan)
5. Tillfällig omplacering vid annan skolenhet
6. Avstängning från skolan.

Även här gäller att t.ex. steg sex kan användas omedelbart, om skolan anser de nödvändigt.

Omhändertagande av föremål

Enligt skollagen gäller ”Rektorn eller en lärare får från en elev omhänderta föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna” (2010:800 5 kap 2)